

Ilgas

Daugavpils Universitāte

Gandrīz visi, kuri kaut reizi ir bijuši *Ilgās*, vēlas atgriezties tur atkal un atkal... Kas ir šis *Ilgu* fenomens? Vienam tā ir daba, citam – klusums, skaistās ainavas, sēnes un ogas, vēl kādam – patīkamas tikšanās, naksnīgās ekskursijas *Ilgu* semināru laikā un atmiņas...

Jau vairākus gadu desmitus gan studenti, gan sabiedrībā pazīstami zinātnieki un pētnieki dodas uz *Ilgām*, lai kārtējo reizi tās iepazītu un atklātu no jauna. Turklāt tagad, kad ar ES atbalstu *Ilgu* liegumā esošā Daugavpils Universitātes (DU) Mācību bāze *Ilgas* ir kļuvusi par vienu no modernākajiem studiju un pētniecības centriem Latvijā, iespējas atklāt *Ilgu* fenomenu paveras arvien plašākas.

Pievienojies *Ilgu* draugu pulkam arī Tu: jau šajā brošūrā iepazīsti liegumu, kurā atrodas renovētās *Ilgas*, kā arī uzzini, kā no muižas pils tās ir kļuvušas par modernu studiju un pētniecības centru.

Renovācijas darbus veica SIA „Arco Construction”.

Brošūrā izmantotas A. Barševska, R. Cibulka, A. Pankjāna, M. Pilata, V. Pilata, A. Soldāna, M. Soldānes, V. Šilova, V. Vahruseva, E. Vilcānes fotogrāfijas, kā arī fotogrāfijas no Daugavpils Universitātes Muzeja, portāla wikipedia.org arhīviem un J. Pokuļa un M. Čugrova personīgajiem arhīviem.

Kontaktinformācija:

Daugavpils novads, Skrudalienas pagasts, Ilgas, LV – 5470

Mājas pārvaldnieks: Arvis Soldāns

T.: +371 25888861

E-pasts: arvis.soldans@biology.lv

Tā kā Daugavpils Universitātes Mācību bāze atrodas pierobežas zonā, lai tajā varētu iebraukt un uzturēties, nepieciešams saskaņojums ar **Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes Silenes robežkontroles punktu. Kontakttālrunis: +371 65403773.**

Почти все, кто хотя бы раз побывал в *Илгас*, мечтают возвращаться туда снова и снова... В чём же секрет феномена *Илгас*? Для одних это природа, для других – тишина, великолепные пейзажи, грибы и ягоды, а для кого-то незабываемые встречи, ночные походы во время семинаров в *Илгас* и воспоминания...

Уже несколько десятилетий студенты, известные учёные и научные сотрудники отправляются в *Илгас*, чтобы в очередной раз изведать эту местность и открыть заново. И теперь, когда благодаря финансовой помощи ЕС существующая в заказнике *Илгас* Учебная база Даугавпилсского Университета (ДУ) стала одним из самых современных центров обучения и исследований в Латвии, возможности познания феномена *Илгас* становятся ещё шире.

Присоединяйся к друзьям *Илгас* и ты! Уже в этой брошюре ты познакомишься с заказником Илгас, на территории которого находится отремонтированное здание *Илгас*, а также узнаешь, каким образом усадебный замок превратился в современный учебно-исследовательский центр.

Ремонтные работы проводила фирма „Arco Construction”.

В брошюре использованы фотографии А. Баршевского, Р. Цибульского, А. Панкяна, В. Пилата, М. Пилата, А. Солдана, М. Солдана, В. Шилова, В. Вахрушева, Э. Вилцане, а также фотоработы из архивов Музея Даугавпилсского Университета, портала wikipedia.org и частных архивов Я. Покулиса и М. Чугрова.

Контактная информация:

Даугавпилсский край, Скрудалиенская волость, Илгас, LV – 5470

Управляющий домом: Арвис Солданс

Тел.: +371 25888861

Э-почта: arvis.soldans@biology.lv

Поскольку Учебная база ДУ находится на приграничной территории, для въезда и пребывания необходимо согласование с **Пунктом пограничного контроля Силене Даугавпилсского управления Государственной погранохраны. Контактный телефон: +371 65403783.**

Nearly everyone having visited *Ilgas* for the first time dreams of coming back there again and again... What is the secret of the *Ilgas* phenomenon? Some people admire its nature, others – its peace and quiet, beautiful landscapes, berries and mushrooms, and finally – unforgettable meetings, night excursions at the *Ilgas* seminars and reminiscences...

For several decades students, well-known academicians and scientists visit *Ilgas* to explore the site over and over again and to discover it. As a result of the EU financial support the Training Base *Ilgas* of the Daugavpils University (DU) has become one of the most contemporary centres for training and research in Latvia, thus the opportunities for exploring the *Ilgas* phenomenon have expanded.

You are welcome to the team of the *Ilgas'* friends! From this brochure you will gain the facts about the *Ilgas* wildlife preserve where a renovated building of the *Ilgas* is located. You will also learn how a country manor became a modern Training Base.

Renovation works have been implemented by SIA “Arco Construction”.

A. Barsevskis, R. Cibulskis, A. Pankyans, M. Pilats, V. Pilats, A. Soldans, M. Soldane, V. Silov, V. Vahrusev, E. Vilcane, and the Archive of the Daugavpils University, www.wikipedia.org contributed their pictures to the brochure. Y. Pokulis and M. Cugrov provided photos from their private archives.

Contact details:

Daugavpils county, Skrudaliena district administration, Ilgas, LV-5470

Superintendent – Arvis Soldans

Phone: +371 25888861

E-mail: arvis.soldans@biology.lv

Training Base is located in the border area; therefore it is a requirement to get an entry permit from the **Border Control Silene, Daugavpils Board of the Latvian Frontier Guards. Phone: +371 65403783.**

Dabas liegums *Ilgas*

Daugavpils Universitātes Mācību bāze *Ilgas* atrodas Daugavpils novada Skrudalienas pagasta dabas liegumā *Ilgas* (kopš 2005. gada liegums kā dabas parka "Silene" sastāvdaļa tika iekļauts Eiropas nozīmes aizsargājamās teritorijas Natura 2000 teritoriju sarakstā).

Lielais tritons (*Triturus cristatus*)

Meža susurs (*Dryomys nitedula*)

Training and Research Centre *Ilgas* is located in the Skrudaliena district administration of the Daugavpils county in the territory of the *Ilgas* wildlife preserve (from 2005 the preserve is included into the list of protected territories of the European significance Natura 2000 as a component part of the nature park «Silene»).

In the territory of the park one can find 107 species of specially protected plants and animals. *Ilgas* is the only place in Latvia where the dormouse (*Dryomys nitedula*) is found.

Čemurziežu dižtauriņš, kāpurs (*Papilio machaon*)

Lieguma teritorijā konstatētas 107 īpaši aizsargājamās augu un dzīvnieku sugas. *Ilgas* ir vienīgā vieta Latvijā, kur sastopams meža susurs (*Dryomys nitedula*). Liegumā konstatētas tādas retas sugas kā spilvainais ancītis (*Agrimonia pilosa*), diķa naktssikspārnis (*Myotis dasycneme*), meža sicista (*Sicista betulina*), sarkanvēdera ugunskrupis (*Bombina bombina*), lielais tritons (*Triturus cristatus*), purva bruņurupucis (*Emys orbicularis*), slaidais pumpurgliemezis (*Vertigo angustior*), lapkoku praulgrauzis (*Osmoderma eremita*), Mannerheima īsspārnis (*Oxyporus mannerheimi*) u.c.

Lielais asmalis (*Peltis grossa*)

Meža sicista (*Sicista betulina*)

Учебная база ДУ Илгас расположена в Скрудалиенской волости Даугавпилсского края на территории природного заказника Илгас (с 2005 г. заказник как составная часть природного парка «Силене» включён в список охраняемых территорий Европейского значения Natura 2000).

На территории заказника встречается 107 видов особо охраняемых растений и животных. Илгас – единственное место в Латвии, где водится лесная соня (*Dryomys nitedula*).

Tumšais kailgliemezis (*Limax cinereoniger*)

Zirgskābeņu zilenītis (*Lycaena dispar*)

Spožā skudra (*Lasius fuliginosus*)

Ilgas: no muižas līdz mūsdienīgai mācību bāzei

Daugavpils Universitātes Studiju un pētniecības centra *Ilgas* ēka pēc arhitekta Vilhelma Neimana projekta celta 19. gs. 2. pusē. Sākotnēji tā bija *Ilgas* muižas medību pils, tādēļ atrodas meža vidū un ūdeņu tuvumā.

Pateicoties ēkas arhitektoniskajam veidojumam, kas izraisa asociācijas ar itāļu palaco tipa celtnēm, muižas apkārtnē savulaik esot dēvēta par *Pallazo Ilga*.

Designed by architect Wilhelm Neimann, the building of the Training and Research Centre *Ilgas* was constructed in the second half of the XIX century. Initially it was a hunters' castle belonging to the *Ilgas* manor. For that reason it is located in the woods by the water.

The castle changed its owners several times. In the XX century, from beginning of the 30-ies and till the end of the 50-ies, the building was re-equipped to meet the educational demands. Forest School, State primary school *Ilgas* and School for children with special needs were functioning in the building in different periods of time.

Pēc ēkas uzcelšanas tai vairākas reizes ir mainījušies saimnieki, bet no 20. gs. 30. gadiem līdz pat 50. gadu beigām *Ilgas* pils ēka tika pielāgota skolas vajadzībām. Šeit dažādos laikos ir darbojušās gan Meža skola, gan *Ilgas* Valsts pamatskola, gan arī *Ilgas* palīgskola.

Ilgas Valsts pamatskola (1940. gads)

Здание Учебно-исследовательского центра *Илгас* ДУ построено во второй половине XIX века по проекту архитектора Вильгельма Неймана. Изначально это был охотничий замок усадьбы *Илгас*, именно поэтому он находится в лесу и неподалёку от водоёма.

По окончании строительства у замка неоднократно менялись хозяева, а с начала 30-х до конца 50-х гг. XX века здание замка *Илгас* было приспособлено для учебных нужд. В разное время здесь работали Лесная школа, Государственная начальная школа *Илгас*, а также вспомогательная школа *Илгас*.

Botāniķu prakse *Ilgās* (1959. gads)

Mācību izmēģinājuma lauks *Ilgās* (20. gs. 70. - tie gadi)

Mēs kopā ar citu kursu topošajiem bioloģijas, ķīmijas un lauksaimniecības pamatu skolotājiem bijām vieni no pirmajiem, kuri 1959. gada martā devāmies uz *Ilgām*, lai tur veiktu iekārtošanas darbus. Tieši mūsu kursam tika uzticēts veidot ledusskapi – bija jāzāgē ledus, jānes tas uz pagrabu un jāapber ar skaidām, lai tik ātri neizkustu. Tādēļ visu vasaru, kamēr notika prakses, studentiem bija savs „ledusskapis” produktu uzglabāšanai.

Jānis Pokulis,
Daugavpils Universitātes profesors (1962. gada absolvents)

Studiju procesu augstskolā atdzīvināja un interesi uzturēja mācību prakses *Ilgās*. Katru gadu studenti autobusiņā vai kravas automašīnas kastē devās trīs nedēļu praksē uz mācību bāzei pielāgoto pili. Studenti esot teikuši, ka tādēļ vien ir vērts studēt, ka ir tāda *Ilgu* prakse.

Jānis Brikmanis, *ornitologs, vides aizsardzības speciālists, DPI zooloģijas pasniedzējs (1970–1974)*

Studenti lauksaimniecības prakses laikā (1969. gads)

С 50-х гг. XX века *Илгас* становится местом полевой практики студентов Факультета биологии и химии Даугавпилсского педагогического института (ДПИ), где будущие учителя биологии, химии и основ сельского хозяйства приобретают необходимые знания, занимаясь сельским хозяйством, пчеловодством, скотоводством, осваивая управление автомобилем и трактором.

Starting from the 50-ies of the XX century, *Ilgas* becomes the site for field practice for the students of Biology and Chemistry, Daugavpils Pedagogical Institute. The future teachers of biology, chemistry and basics of agriculture acquire the relevant knowledge practicing agriculture, bee keeping, cattle-breeding, driving cars and tractors.

Studenti ieradušies uz praksi *Ilgās* (20.gs. 60.-70. gadi)

Vecāko kursu studenti prakses laikā dzīvoja teltīs (20. gs. 60. – 70. gadi)

Pils priekšā atradās telšu placis, kur mitinājās gadu vecāks kurss. Mēs, pirmo kursu studenti, dzīvojām pa istabiņām un lielajā zālē (II stāvā). Pa ceļam uz Riča ezeru kreisajā pusē garā, baltā rindā bija "muižas apkalpes un strādnieku mājas". Aiz galvenās ēkas (uz Silenes pusi) bija smilšu celiņš un bišu stropi. Ēkas galā no iebraucamā ceļa dzīvoja pasniedzēji.

Rita Tāks (1966. gada absolvente)

На практику студенты добирались автобусом или в кузове грузового автомобиля. Студенты старших курсов во время практики жили в палатках, разбитых перед замком.

Students took a bus to get to the practice site or used a truck body.
At the practice period senior students lived in the tents set up in the front of the castle.

Uz laiku *Ilgas* kļuš arī par mākslas plenēru vietu. No 1992. līdz 1999. gadam to laikā topošie sākumskolas skolotāji mācījās novērot dabu, saskatīt interesanto un attēlot to savos mākslas darbos.

Top plenēra darbi

Plenēra darbu izstāde

Некоторое время *Илгас* служило местом проведения художественных пленэров. В период с 1992 г. по 1999 г. будущие учителя начальных классов наблюдали природные явления, определяли самое интересное и отражали это в своих творческих работах.

For some time *Ilgas* was a place for arranging plain airs. In the period 1992-1999, future teachers of a primary school were watching natural phenomena, identifying the most attractive ones and depicting them in their creative works.

Ilgas. Viens mazizpostīts Latvijas stūrītis galējos Daugavpils (Ilūkstes) rajona dienvidaustrumos. Mazais ērglis, lidodams virs Ilgu meža plašumiem, vēl redz nesagruvušu Ilgu pili, ceriņos ieslīgušu „Žurku māju”. Apaļajā dīķī vēl ūjina sarkanvēdera ugunskrupis, pa Melno eju šad tad aizlec meža sicista, bet mušķērāju būrī ielien kāds susurs. Arī mitrajās pļavās vēl zied zalkšu dzegužpuķe, Sibīrijas skalbe, jumstiņu gladiola. Šīs pļavas šogad vēl nav uzartas.

Ilgas – tā ir satikšanās. Ar dabu, ar cilvēkiem, ar leģendām, vienam ar otru, visiem kopā... Uguns-kuri Riču ezera krastā, viļņu šalkšana, saulrieti aiz violeti pelēkajiem ezera mežiem, kopīga klusēšana, skatoties ezera viļņos un ugunskura liesmās – tas ir *Ilgu* fenomēns.

Ilgas – tā ir atgriešanās. Ja tu esi redzējis *Ilgas*, tās Tevi sauks vēl un vēl. Ar savu klusumu, sienāžu un lakstīgalu treļļiem, pļavu smaržām. Jūnija vakaros šeit var zemesvēzi dzirdēt un jāņtārpiņu redzēt.

Tāču cik ilgi vēl stāvēs nesagruvusi *Ilgu* pils, apkārtējās viensētas? Cik ilgi vēl balta būs „Zaļās paradīzes” aura? Vai tā netiks samīdīta kā šogad Riču ezera krasti un gleznainā Pērkulu krauja? Cik ilgi vēl sanēs zaļās *Ilgu* pļavas? Vai *Ilgu* meži neaizbrauks pāri jūrai kā papīrmalka?

Pasniedzējs Arvīds Barševskis /1992. g. novembris, LDPAB DPI organizācijas Informatīvais biļetēns Nr. 2/

„Tāpat kā atrazdamies Turaidas kalnā, Augšdaugavas ielejā, arī šai vietā ar vienu rokas mājienu es varu atbildēt uz jautājumu, kas man ir pasaule. Tā tur. Tāda kā še. Nē, te manas mīļākas ainavas sakārtojas hierarhijā. Dzimtā sēta – es. Daugavas ieleja – mēs. *Ilgas* – Zemeslode. Riču ezera ūdenī ieplūzdams, es viņu sajūtu un sajūtu sevi kā daļu pagaidām vēl zaļajā Izplatījumā Latvija.”

Dainis Īvāns /”*Labrīt*”, 17.11.2004./

Kopš 1992. gada oktobra mēnešos *Ilgās* notiek *Ilgu* rudens semināri (ar pārtraukumu 2003.–2004. gadā). To laikā tradicionāli tiek organizētas apkārtnes sakopšanas talkas, ekskursijas gan dienā, gan arī naktī, saulrieta sagaidīšana pie Riču ezera, nakts kukaiņu „spīdināšana”, stāstījumi par ekspedīcijām dažādās pasaules malās un satikšanās ar interesantiem cilvēkiem un domubiedriem.

Pirms *Ilgu* rudens semināra ekskursijas (durvīs zoologs Jānis Brikmanis)

Ekskursijās ir iepazīts daudz jaunumu, tāpēc atgriežoties ir ko pārrunāt

Ilgu rudens semināra neatņemama sastāvdaļa - naktīs lidojošo kukaiņu „spīdināšana”

„Te mēs visi it vienādi esam”, lai nav balto akāciju, bet liepas, ozoli un oši. Tās ir *Ilgas*. „Jo Tu esi dzīvs, jo Tu esi dzīva.” Viss ir dzīvs... Katra šūna mūsos, visapkārt mums elpo, aug, dzīvo. Izzūd robeža starp pasniedzēju un studentu. Katrs runā, ko domā, ko jūt un redz. Tu esi Tu pats.

Digna Pilāte, Dabas muzeja zooloģe (1997.gadā)

Ilgu rudens semināra laikā tiek stāstīts par biologu kārtējo ekspedīciju

Начиная с 1992 г., на Учебной базе каждый октябрь проводятся осенние семинары *Илгас* (с перерывом в 2003 – 2004 г.). Уже стало традицией в это время организовывать уборку прилегающей территории, проводить дневные и ночные экскурсии, встречать рассвет у озера Рича, наблюдать свечение ночных насекомых, слушать рассказы об экспедициях в разные уголки света, встречаться с интересными людьми и единомышленниками.

Ilgu rudens semināra laikā pie Riču ezera stāvkrasta

Since 1992, the autumn *Ilgas* seminars take place every October excluding 2003-2004. It has become a tradition to clean the surrounding territory, to arrange the day and night excursions, to meet the sunrise by the Rica lake, to watch luminescence of night insects, to listen to the stories of expeditions to various parts of the world, to meet with friends and like-minded persons.

Ilgas ir tā īpašā vieta Eiropas Savienības pašā malā, bet patiesībā tepat tuvumā – manā sirdī. Te iemācījos skatīties ar kājām – nakts pārgājienos, te iemācījos klausīties ar sirdi – tuvāk iepazīstot dabas daudzveidību. Te cilvēki noņem ierastās maskas un pie durvīm pakar augsto amatu un titulu šiltītes, un pie ugunsкура vai pie tauriņu ekrāna ir vienlīdz svarīgi, vienlīdz interesanti, jo kļūst par daļu no *Ilgas* dabas daudzveidības.

Valdis Kudiņš, biedrības "Latvijas Lauku forums" valdes priekšsēdētājs (1999. gada absolvents).

Tiek meklēti kārtējie izpētes objekti - ūdenī dzīvojošie kukaiņi

Topošie biologi lauku prakses laikā veic pētījumus

Nogurums pēc garās pastaigas un augu vākšanas topošajiem botāniķiem ir redzams...

Летняя практика биологов – это время, когда преподаватели демонстрируют, что полученные в течение учебного года теоретические знания полностью совпадают с реальностью, а наглядным примером служит природа-матушка. (: Во время летней практики приходится учиться и немало, но понимание хотя бы частицы живой природы, окружающей нас, того стоит. **Кристaps Соколовскис**, академическая бакалаврская программа "Биология", 2 курс.

Biologists' summer practice is the time when the trainers prove that theoretical knowledge gained in the study year completely coincide with reality and the best example for it is the countryside nature. (: We have to study a lot at the summer practice time, still the comprehension of at least part of the surrounding nature is worth the effort. **Kristaps Sokolovskis**, Academic Bachelor's programme "Biology", 2 year).

Biologu prakse *Ilgās* ir tā, kas paliek atmiņā visiem Daugavpils Universitātes biologiēm kā skaists piedzīvojums, ko vērts izdzīvot katram. Fantastiska, brīnumaina un vienkārši skaista vieta, kas nevienu neatstāj vienaldzīgu.

Kristīna Aksjuta, doktora studiju programmas „*Bioloģija*” 3.studiju gada doktorante

Studenti lauku prakses laikā ceļā uz Riča ezeru

Tiek liktas lamatas kukaiņu ķeršanai

Biologu vasaras prakse ir laiks, kad pasniedzēji pierāda, ka gada laikā apgūtā teorija ir pilnīgi un galīgi patiesa, par uzskates objektu izmantojot *mammu dabu*... Mirkļis kad pirmo reizi mūžā turēju rokā griezi vai ķeksēju no ezera mieturaļģes, ir neaprakstāms! Lietas tavā plaukstā ir īstākas par īstu, un viss, ko var darīt, ir brīnīties, cik skaista un dažāda gan var būt dzīvība. Vasaras praksē ir jāmacās un viegli nav, taču sapratne par dzīvo pasaules daļu mums apkārt ir tā vērtā.

Kristaps Sokolovskis, akadēmiskās bakalaura studiju programmas „*Bioloģija*” 2.studiju gada studējošais

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

No 2011. līdz 2012. gadam Daugavpils Universitātes Mācību bāze *Ilgas* piedzīvoja pārvērtības, kas tika realizētas ERAF projekta „Daugavpils Universitātes studiju kvalitātes uzlabošana un vides pieejamības nodrošināšana” ietvaros.

DU Mācību bāzes *Ilgas* „Spāru svētku” vainags tiek nodots DU rektoram, akadēmiķim A. Barševskim

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

DU Mācību bāzes *Ilgas* atklāšanā sveic Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāta priekšsēdētājs, Sēlijas asociācijas Goda prezidents, akadēmiķis Jānis Stradiņš

Klātesošos uzrunā DU rektors, akadēmiķis A. Barševskis

Ilgu atklāšanas svētkos top Latvijā pirmā akadēmiķu stādītā ozolu aleja

Profesionālā bakalaurs studiju programmas „Māksla” studējošās Anastasijas Jakimovas bakalaurs darbs - dāvinājums Mācību bāzei *Ilgas*

Ilgas... Braucot pa šaurajiem *Ilgu* meža ceļiem un vērojot staltos egļu stāvus, kas turpina zaļot *Ilgu* dabas liegumā, pat prātā neienāk doma, ka šeit, vietā, kur beidzas Latvija, nelielā uzkalnā skatam pavērsies stalta, atjaunota *Ilgu* medību pils. Kā pērle zaļā meža ielokā *Ilgu* pils sāk rakstīt jaunu vēsturi. Lai renovētās *Ilgu* pils atklāšanas svētkos Latvijas akadēmiķu stādītā ozolu aleja simbolizē zinātnes stiprumu un garu, kas turpmāk valdīs *Ilgu* pilī! Lai sabiedrība un valstsvīri ātrāk saprot, ka Latvijas valsts spēs sekmīgi attīstīties tikai tad, ja tiks atbalstīta zinātne un augstākā izglītība ne tikai galvaspilsētā, bet arī šeit, vietā, kur beidzas Latvija - *Ilgās*! Vajag izvirzīt augstus mērķus un gribēt tos sasniegt. *Ilgu* pils ir atjaunota! Iesim tālāk! Veidosim *Ilgas* par pasaulē atpazīstamu zinātnes un izglītības centru! Es ticu, ka *Ilgas* joprojām būs satikšanās vieta ar dabu, cilvēkiem, klusumu un ka „Zaļās paradīzes” aura būs balta arī nākamajām paaudzēm!

Turpmāk *Ilgas* būs pastāvīgi funkcionējošs studiju un pētniecības centrs, kurā rošīgi darbosies Latvijas un ārvalstu zinātnieki, kuri pēta vaboles un citu bioloģisko daudzveidību. *Ilgās* veidosies doktorantūras skola, jaunas laboratorijas. Šeit notiks lauku prakses un lauka kursi skolotājiem, jauniešiem, dabas interesentiem. *Ilgas* izies plašajā pasaulē, nesot Latvijas vārdu un kārtējo reizi apliecinot, ka neatkarīgi no atrašanās vietas zinātnē var veidoties ekselence un ka arī kartēs grūti atrodamās *Ilgas* var nest mūsu valsts vārdu plašajā pasaulē.

Akadēmiķis Arvīds Barševskis /pēc 20 gadiem, 2012. gada jūnijs/

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Turpmāk Daugavpils Universitātes dabaszinību jomā studējošie apgūs zināšanas, strādājot modernās, mūsdienīgi aprīkotās mācību telpās un laboratorijās. Mācību bāzē ir pieejams bezvadu internets. Pētāmās kukaiņu kolekcijas tagad ir ievietotas glabātuvēs ar klimata kontroli. Lai ēkā varētu uzturēties arī vairākas dienas pēc kārtas, izveidotas ērtas nakšņošanas telpas.

Moderna konferenču zāle

Mūsdienīgi aprīkotas studiju telpas un laboratorijas

Telpas aprīkotas ar datortehniku ar programmnodrošinājumu

Telpas ar klimata kontroli pētāmo kukaiņu kolekciju uzglabāšanai

Ēkā ir ierīkotas ērtas nakšņošanas telpas

В 2011 – 2012 г. Учебная база ДУ *Илгас* пережила изменения, воплощённые благодаря проекту ЕФРР “Улучшение качества учебных программ Даугавпилсского Университета и обеспечение доступности среды”.

In 2011-2012, Training Base *Ilgas* of the Daugavpils University was subjected to changes implemented in the frames of the Project “Improvement of the Study Programmes Quality at the Daugavpils University And Environment Accessibility” financed by the European Region Development Fund (ERDF).

Mācību bāzē tiks realizētas studiju programmas dabaszinātņu jomā (akadēmiskā bakalaura studiju programma „Bioloģija”, maģistra studiju programma „Bioloģija”, doktora studiju programma „Bioloģija” u.c.).

Ar studiju programmu aprakstiem var iepazīties Daugavpils Universitātes mājas lapā: <http://www.du.lv/lv/studijas/programmas>

Pirmā prakse topošajiem bioloģiem renovētajā Mācību bāzē *Ilgas* (2012. gada jūlijs)

Впредь студенты ДУ, изучающие естественные науки, смогут получать знания, работая в современных, хорошо оборудованных учебных помещениях и лабораториях. На Учебной базе доступен беспроводной интернет. Коллекции изучаемых насекомых теперь размещены в хранилищах с климатическим контролем. Удобные комнаты для ночлега позволяют находиться в *Ilgas* не один день.!

Henceforth DU students studying natural sciences will gain their knowledge working in modern well-equipped premises and laboratories. Wireless Internet is available in the Training Base *Ilgas*. Collections of insects will be placed in the depositories with climate control. Comfortable rooms are provided for those who prefer to stay in *Ilgas* overnight.

Domājot par videi draudzīgu attieksmi, *Ilgas* ir uzbūvētas kā paaugstinātas energoefektivitātes ēka, kurai apkuri nodrošina siltumsūkņi ar ģeotermāliem urbumiem. Lai garantētu maksimālu siltuma saglabāšanu iekštelpās, ēka ir siltināta pēc jaunākajām tehnoloģijām. Mācību bāzei ir izveidota autonomā ūdensapgāde no artēziskā urbuma un saimnieciskās kanalizācijas sistēma ar bioloģiskās attīrīšanas iekārtām. Ēkā tiek nodrošināta energoefektīva ventilācija.

Ēka ir siltināta

Заботясь о дружественном отношении к окружающей среде, помещение *Ilgas* построено как здание повышенной энергоэффективности, отопление которого обеспечивают топливный насос с геотермальными скважинами. С целью максимального сохранения тепла во внутренних помещениях здание утеплено по новейшим технологиям с использованием трёхпакетных окон. Для Учебной базы проведено автономное водоснабжение из артезианской скважины и оборудована система хозяйственной канализации с биологической очисткой. В здании установлена энергоэффективная вентиляция.

Taking care of the environment protection, the *Ilgas* building is constructed as one with high energy efficiency. Its heating is provided by the heating pump with geothermal wells. To maximize the heat maintenance indoors the building is warmed according to modern technologies and three-packages windows are installed. The water supply from a confined well is autonomous in the Training Base. It is also equipped with the system of biological sewage treatment and energy efficient ventilation.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Ēka ir pielāgota cilvēkiem ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem, piemēram, cilvēkiem ar kustību traucējumiem ir speciāli aprīkoti sanitārie mezgli (dušas, tualetes), cilvēkiem ratiņkrēslos ir izbūvēta uzbrauktuve, nodrošināta automātiskā durvju atvēršanās pie tās, pielāgotas durvju ailes, kā arī ēkas iekšpusē ir iebūvēts pacelājs (lifta veidā), cilvēkiem ar redzes traucējumiem ir izveidotas kontrastējošas joslas gar sienām un uz grīdas, nodrošināti uzraksti Braila rakstā u.c.

Izbūvēta uzbrauktuve cilvēkiem ratiņkrēslos

Ierīkots lifts – pacelājs cilvēkiem ar kustību traucējumiem

Visā ēkā izveidotas speciālās joslas cilvēkiem ar redzes traucējumiem

Здание приспособлено для людей с различными функциональными нарушениями, например: для людей с нарушениями двигательных функций созданы специально оборудованные санузлы (душевые помещения и туалеты), установлен пандус для передвигающихся в коляске с выходом к автоматически открывающейся двери, приспособлены дверные проёмы, внутри здания установлен подъёмник в виде лифта. Для людей с нарушениями зрения проложены пояса контрастного цвета вдоль стен и на полу, сделаны надписи с использованием азбуки Брайля.

Labierīcības telpas pielāgotas cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem

 Daugavpils Universitātei katrs students ir vērtība. Pierādījums tam ir tikko restaurētā Mācību bāze *Ilgas*, kur var studēt arī cilvēki ar dažāda veida invaliditāti. Te ir padomāts gan par tiem, kuri pārvietojas ratiņkrēslos, gan tiem, kam sliktāka redze, gan tiem, kuri nedzird.

Uz doto brīdi studēt cilvēkiem ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem piedāvā tikai dažas augstskolas visā valstī. Mums prieks, ka to vidū ir arī Daugavpils Universitāte.

Raimonds Smagars, *Invalīdu un viņa draugu apvienības „Apeirons” valdes loceklis*

Uz informatīvajām plāksnēm uzrakstu arī Braila rakstā

The building is adapted for people with disabilities, for example: special restrooms (shower cabins and WC) for people with motion disorders, a ramp for wheel-chairs with the exit to an automatic door, the doorways are widened, a lift is installed inside the building. For people with sight malfunctions stripes of contrast colours are painted along the walls and on the floor. Braille script is used in inscriptions.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Renovācijas gaitā pils izskats ir maksimāli pietuvināts tam, kāds tas ir bijis sākotnēji. Savu pirmatnējo izskatu ir atguvusi pils fasāde, jumts, vienas kaltās akmens kāpnes un centrālās kāpnes. Pils fasādes un cokola krāsojums ir piemeklēts atbilstoši 19. gs. 60. gadiem, minētie pils elementi ir attiecīgi gaiši dzeltenā un pelēcīgi zaļganā tonī.

Fasādes priekšā ir atjaunots atpūtas skvērs ar soliņiem

Ēkas fasādes krāsošanai izmantota speciāla kaļķu krāsa gaiši dzeltenā un pelēcīgi zaļganā tonī

В ходе реновации облик замка максимально приближен к его первоначальному виду. Фасад здания, крыша, монолитная каменная лестница и центральный вход приобрели свой исторический вид. Цвет фасада замка и цокольного этажа подобран в соответствии с 60-ми гг. XIX века, а упомянутые выше элементы замка выдержаны в светло-жёлтой и серо-зелёной цветовой гамме.

Saglabāts pils fasādes, kolonnu, kā arī kalto akmens kāpņu un centrālo kāpņu pirmatnējais izskats

In course of renovation the castle look is brought closer to its initial appearance. The façade, roof, solid stone stairs and the central entrance acquired their historic look. The colour of the façade and basement floor resembles that of the 60-ies, XIX century, while the mentioned above castle elements are painted in light-yellow and greyish green colours.

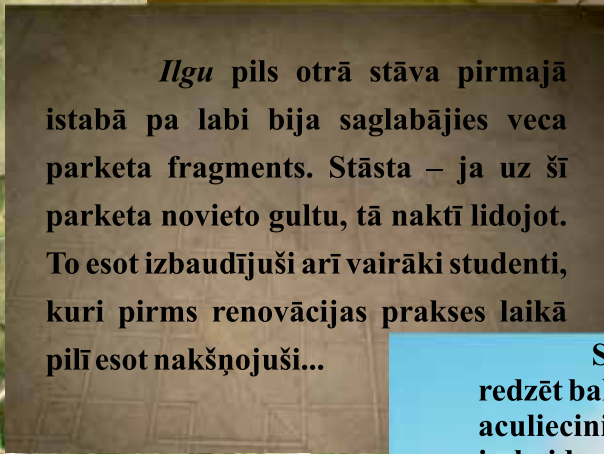

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

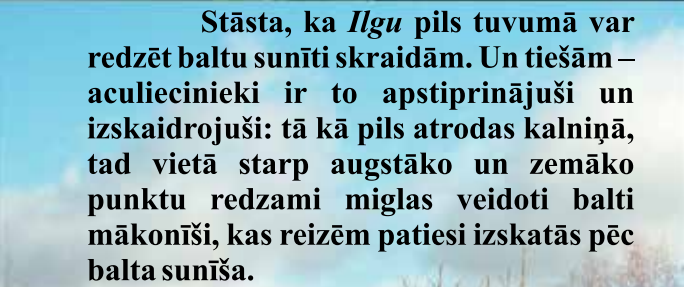
Daugavpils Universitātes Mācību bāzei *Ilgas* no muižas pils laikiem nāk līdzī arī leģendas

Stāsta, ka muižniekam bijusi ļoti skaista meita Ilga, kura iemīlējusies vietējā zemniekā. Bet mīlestība bija nelaimīga, jo tēvs pretojās šādai savienībai un aizliedza meitai tikties ar savu iemīļoto. Jaunkundze nespējusi to pieņemt un izlēmusi šķirties no dzīves, pakaroties pils otrā stāva istabā.

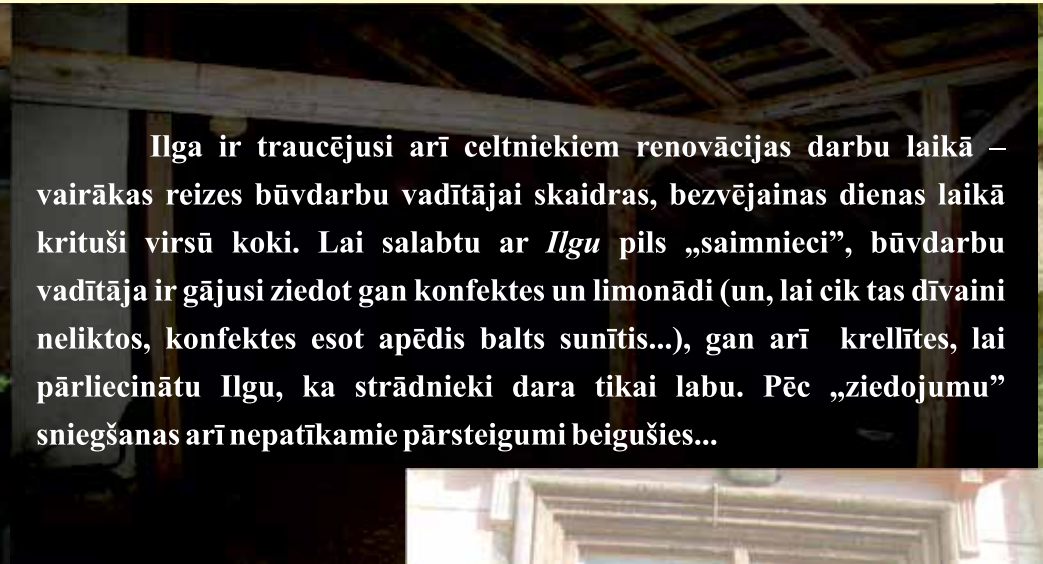
Ilgas pils otrā stāva pirmajā istabā pa labi bija saglabājusies veca parketa fragments. Stāsta – ja uz šī parketa novieto gultu, tā naktī lidojot. To esot izbaudījuši arī vairāki studenti, kuri pirms renovācijas prakses laikā pilī esot nakšņojuši...

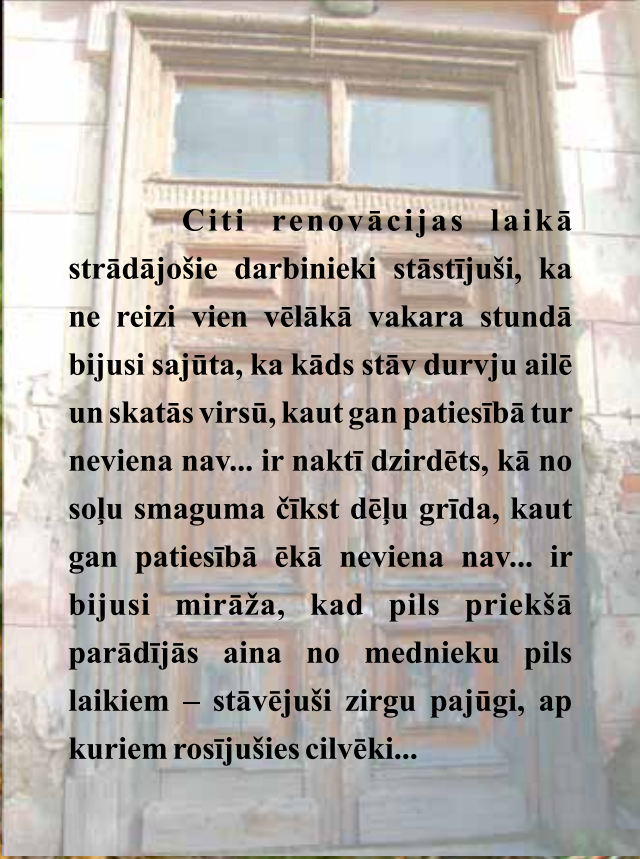
Stāsta, ka *Ilgas* pils tuvumā var redzēt baltu sunīti skraidām. Un tiešām – aculiecinieki ir to apstiprinājuši un izskaidrojuši: tā kā pils atrodas kalniņā, tad vietā starp augstāko un zemāko punktu redzami miglas veidoti balti mākonīši, kas reizēm patiesi izskatās pēc balta sunīša.

Со времён усадебного замка Учебно-исследовательский центр ДУ окружают легенды. Рассказывают, что у хозяина усадьбы была красавица-дочь по имени Илга, которая полюбила местного крестьянина. Но любовь оказалась несчастной, потому что отец противился этому союзу и запретил дочери встречаться со своим возлюбленным. Молодая девушка не в силах была это вынести и решила расстаться с жизнью, повесившись в комнате на втором этаже. С тех пор в замке обитают привидения.

Since old times of being the manor castle, the Training and Research Centre of DU is surrounded by legends and tales. It is said that the host of the manor had a beautiful daughter, named Ilga, who fell in love with a local peasant. Their love appeared to be unhappy as her father was against it and prohibited his daughter to meet with her lover. A young girl was unable to stand it and decided to commit a suicide hanging herself on the second floor. Ghosts have inhabited the castle from that time on.

Iлга ir traucējusi arī celtniekiem renovācijas darbu laikā – vairākas reizes būvdarbu vadītājam skaidras, bezvējainas dienas laikā krituši virsū koki. Lai salabtu ar *Ilgas* pils „saimnieci”, būvdarbu vadītāja ir gājusi ziedot gan konfektes un limonādi (un, lai cik tas dīvaini neliktos, konfektes esot apēdis balts sunītis...), gan arī krellītes, lai pārliecinātu *Ilgas*, ka strādnieki dara tikai labu. Pēc „ziedošanu” sniegšanas arī nepatīkamie pārsteigumi beigušies...

Citi renovācijas laikā strādājošie darbinieki stāstījuši, ka ne reizi vien vēlākā vakara stundā bijusi sajūta, ka kāds stāv durvju ailē un skatās virsū, kaut gan patiesībā tur neviena nav... ir naktī dzirdēts, kā no soļu smaguma čīkst dēļu grīda, kaut gan patiesībā ēkā neviena nav... ir bijusi mirāža, kad pils priekšā parādījās aina no mednieku pils laikiem – stāvējuši zirgu pajūgi, ap kuriem rosījušies cilvēki...

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekts **"Daugavpils Universitātes studiju programmu kvalitātes uzlabošana un vides pieejamības nodrošināšana"** tiek ieviests pamatojoties uz 2010. gada 28. maijā noslēgto Vienošanos Nr. 2010/0115/3DP/3.1.2.1.1/09/IPIA/VIAA/021 starp Valsts izglītības attīstības aģentūru un Daugavpils Universitāti.

Projekta vispārējais mērķis – augstākās izglītības kvalitātes uzlabošana un pieejamības nodrošināšana studējošajiem ar funkcionāliem traucējumiem Latgales plānošanas reģionā.

Projekta specifiskais mērķis: Daugavpils Universitātes infrastruktūras modernizēšana un pielāgošana personām ar īpašām vajadzībām.

Projekts Daugavpils Universitātē tiek realizēts kopš 2010. gada 7. janvāra. Tā ietvaros jau ir veikta universitātes laboratoriju aprīkojuma iegāde 5,8 miljonu latu apjomā, kā arī renovēta Mācību bāze „Ilgas” (Daugavpils rajona Skrudalienas pagasts).

Projekta ietvaros paredzēta arī Daugavpils Universitātes (DU) Dabaszinātņu un inženierzinātņu laboratoriju korpusa būvniecība (Parādes ielā 1), mācību korpusu un auditoriju Parādes ielā 1 un Vienības ielā 13 renovācija un pielāgošana cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, abu korpusu energoefektivitātes paaugstināšana, iekārtu, instrumentu, aprīkojuma un informācijas tehnoloģiju modernizēšana. Projektā plānota arī koncertzāles (Vienības ielā 13) renovācija un bibliotēkas (Parādes ielā 1) modernizācija un pielāgošana cilvēkiem ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem.

Projekta ietvaros renovētā Mācību bāze „Ilgas” jau tiek izmantota studentu lauku prakses nodrošināšanai. Studiju un zinātniskos procesus jau nodrošina jaunais informācijas tehnoloģiju un multimēdiju, parazitoloģijas un histoloģijas, ģeomātikas, fluoroscentās analīzes laboratoriju aprīkojums. Turpinās inženierzinātņu, nanotehnoloģiju, lāzertechnoloģiju, hidroekoloģijas, ģenētikas, kvartārvides un citu laboratoriju aprīkošana ar modernu un mūsdienu vajadzībām atbilstošu aprīkojumu. Projekta ietvaros tiks uzlabota studiju kvalitāte un vides pieejamība gan studējošiem, gan akadēmiskajam personālam. Administratīvajā un mākslu korpusā Vienības ielā 13 projekta ietvaros paredzēts renovēt mācību auditorijas un koncertzāli, kā arī pielāgot visas telpas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Tiks modernizēta arī DU bibliotēka, ko aprīkos ar jaunām iekārtām un mēbelēm un padarīs pieejamu cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.

Projekta kopējās izmaksas - 16,7 miljoni latu, no tiem: ERAF finansējums - 14,2 miljoni latu, valsts budžeta finansējums - 1,19 miljoni latu, DU līdzfinansējums - 1,31 miljoni latu. Vairāk informācijas www.du.lv, sadaļā Projekti.

Projekta darbības laiks: 2010. gada 7. janvāris – 2014. gada 31. decembris.

Papildus informācija par projektu: www.du.lv/lv/projekti/es/eraf

Projekta darba grupa:

Projekta vadītāja – **Elizabete Vilcāne** (e-pasts: elizabeth.vilcane@du.lv)

Projekta tehniskais direktors – **Pēteris Kokins** (e-pasts: peteris.kokins@du.lv)

Projekta grāmatvede – **Rīta Baltere** (e-pasts: rita.baltere@du.lv)

Projekta asistente – **Inese Kursīte** (e-pasts: inese.kursite@du.lv)

Projekta asistente – **Kristīne Zubkāne** (e-pasts: kristinezubkane@gmail.com)

Projekta asistents – **Arvis Soldāns** (e-pasts: arvis.soldans@biology.lv)

Projekta vadītājas palīdzība – **Vita Viļevko** (e-pasts: vita.vilevko@du.lv)

Projekt **«Улучшение качества учебных программ Даугавпилсского Университета и обеспечение доступности среды»** Европейского Фонда регионального развития (ЕРАФ) реализуется в соответствии с подписанным 28 мая 2010 г. Соглашением

№2010/0115/3DP/3.1.2.1.1/09/IPIA/VIAA/021 между Государственным агентством развития образования и Даугавпилсским Университетом.

Общая цель проекта: повышение качества высшего образования и обеспечение его доступности для учащихся с функциональными нарушениями в Латгальском регионе планирования.

Цель проекта: модернизация инфраструктуры Даугавпилсского Университета с учётом запросов лиц с особыми потребностями.

В Даугавпилсском Университете проект осуществляется с 7 января 2010 года. Приобретено лабораторное оборудование на сумму 5,8 млн. латов, отремонтирована Учебная база (Учебно-исследовательский центр) “Илгас” (Даугавпилсский край, Скрудалиенская волость).

В рамках проекта запланировано строительство лабораторного корпуса естественных и инженерных наук Даугавпилсского Университета (ДУ) по ул. Парадес, 1, реновация учебных корпусов и аудиторий по ул. Парадес, 1 и Виенибас, 13 и адаптирование их для людей с функциональными нарушениями. Намечено повышение энергоэффективности обоих корпусов, модернизация оборудования, инструментов, оснащения и информационных технологий. По плану предусмотрен ремонт концертного зала (ул. Виенибас, 13) и модернизация библиотеки (ул. Парадес, 1); эти помещения также будут приспособлены для людей с различными функциональными нарушениями.

Отремонтированная в ходе проекта Учебная база “Илгас” (Учебно-исследовательский центр) уже используется студентами для летней полевой практики. Учебный и научный процессы обеспечивает новое оборудование мультимедиа и информационных технологий, новое оснащение лабораторий паразитологии и гистологии, геоматики, флуоресцентного анализа. Новое, отвечающее современным требованиям оборудование продолжает поступать и в другие лаборатории – инженерных наук, нанотехнологий, лазерных технологий, гидроэкологии, генетики, четвертичной среды и др. Во время реализации проекта повысится качество обучения и доступность среды как для студентов, так и для академического персонала. В административно-художественном корпусе по ул. Виенибас, 13 аудитории и концертный зал приобретут новый облик, и все помещения будут оборудованы, учитывая проблемы людей с нарушениями функций. Модернизированная библиотека ДУ пополнится новым оборудованием и мебелью и также сможет обслуживать людей с особыми потребностями.

Общая стоимость проекта – 16,7 млн. латов, из которых: финансирование ЕРАФ – 14,2 млн. латов, средства из госбюджета – 1,19 млн. латов, софинансирование ДУ – 1,31 млн. латов.

Срок реализации проекта: 7 января 2010 г. – 31 декабря 2014 г.

Более подробная информация: www.du.lv/lv/projekti/es/eraf

Project **“Improvement of the Study Programmes Quality at the Daugavpils University and Environment Accessibility”** of the European Region Development Fund (ERDF) is implemented according to the Agreement No. 2010/0115/3DP/3.1.2.1.1/09/IPIA/VIAA/021, signed by the Government Agency of Education Development and the Daugavpils University on May 28, 2010.

Project overall objective: improvement of the quality of high education providing its availability for students with disabilities in the Latgale planning region.

Project objective: modernization of the Daugavpils University infrastructure adjusted to the persons with special needs. At the Daugavpils University (DU) the implementation of the project started on January 7, 2010. The laboratory equipment for a total amount of 5,8 million lats have been purchased and Training Base “Ilgas” (Daugavpils county, Skrudaliena district administration) has been renovated.

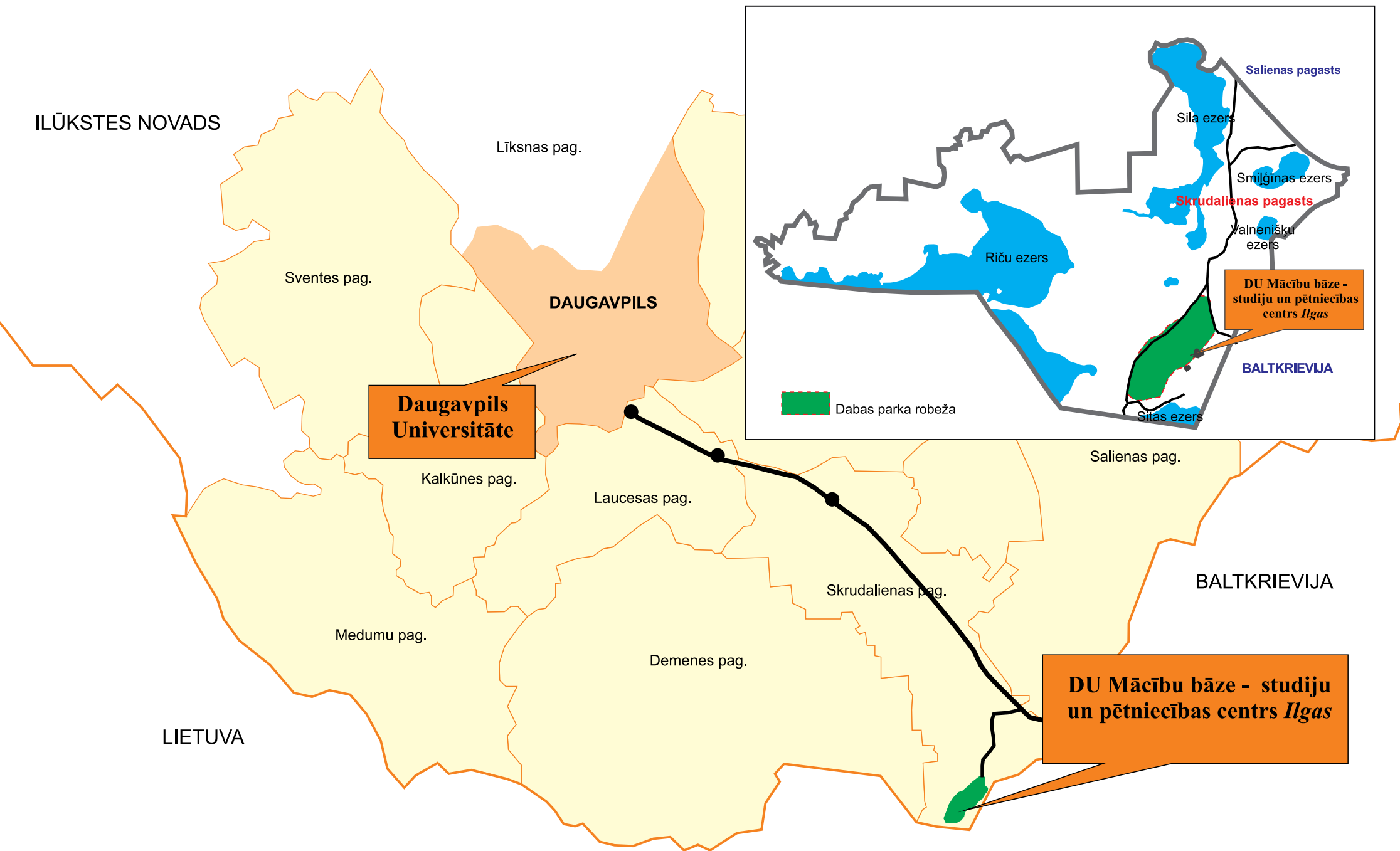
In the frames of the project, the construction of the laboratory building for DU natural and engineer sciences is planned (address: Parades street 1). Renovation of the study buildings and premises in Parades street 1, and Vienibas street 13, and their accessibility for people with special needs will be carried out in course of project implementation. It is foreseen to improve the energy consumption of both buildings, to modernize the equipment, instruments, devices and information technologies. The concert hall in Vienibas 13, will be renovated and the library in Parades 1, will be modernized according to the project plan; these premises will also be adjusted for the people with functional disabilities.

Renovated in course of project Training Base “Ilgas” has already been used by the students for their summer field practice. The studying and scientific processes are ensured by new equipment in the spheres of multimedia and information technologies, newly equipped laboratories of parasitology and histology, geomatics and fluorescent analysis. Modern equipment satisfying contemporary demands continues arriving to other laboratories of DU - engineer sciences, nanotechnologies, laser technologies, hydro ecology, genetics, Quaternary environment, etc. While implementing the project the quality of studies and environment accessibility will be improved both for students and academic staff. In the administration and arts building in Vienibas 13, classrooms and the concert hall will have a new look. All the premises will be renovated taking in grant requirements of people with disabilities. New equipment and furniture will also be installed in a modernized DU library; it will also be able to serve people with malfunctions.

Total project costs – 16,7 million lats, comprising ERDF financing – 14,2 million lats, state budget – 1,19 million lats, and DU co-financing – 1,31 million lats.

Project implementation dates: January 7, 2010 – December 31, 2014.

Detailed information: www.du.lv/lv/projekti/es/eraf

www.du.lv

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ